

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) V. Chisilița
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, N. Simciuc, Iu. Cotruță

Î N C H E I E R E

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecători

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Străisteanu Gheorghe,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, prin care a fost
admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea Judecătoriei
Buiucani municipiul Chișinău din 03 februarie 2017 în partea admiterii acțiunii și emisă în
această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă și împotriva deciziei
suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul
declarat de Străisteanu Gheorghe,

c o n s t a t ă :

La 09 ianuarie 2017 Străisteanu Gheorghe a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii, Străisteanu Gheorghe a menționat că la 13 noiembrie 2016 a atins
vârsta de pensionare.

La 16 noiembrie 2016 a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cerere cu privire
la stabilirea pensiei, cu anexarea documentelor solicitate.

La 05 decembrie 2016 a fost informat despre faptul că i s-a refuzat în stabilirea pensiei
de deputat în Parlament deoarece nu a întrunit stagiul necesar de cotizare.

La fel, a menționat că la 06 decembrie 2016 s-a adresat cu cerere Casei Naționale de
Asigurări Sociale, la care a anexat confirmarea Ministerului Justiției cu privire la faptul că în

perioada 20 iulie 2005-17 noiembrie 2005, 20 august 2006-13 iulie 2010, timp de 4 ani și 3 luni a fost condamnat ilegal și deținut în Penitenciarul nr. 13 din municipiul Chișinău.

Totodată, a expediat și cererea prealabilă, prin care a solicitat implicarea conducerii Casei Naționale de Asigurări Sociale privind aplicarea prevederilor legislației în vigoare în scopul primirii pensiei de deputat în Parlament, însă nu a primit nici un răspuns referitor la examinarea cererilor depuse.

Reclamantul Străisteanu Gheorghe solicită constatarea încălcării dreptului la soluționarea în termen legal a cererii, constatarea încălcării dreptului la pensie, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care s-a dispus refuzul perfectării documentelor pentru pensia de deputat în Parlament, obligarea pârîtului să includă în vechimea de muncă perioada aflării sale în detenție ilegală în Penitenciarul nr. 13 din municipiul Chișinău, calcularea și achitarea pensiei de deputat în Parlament începînd cu 13 noiembrie 2016 – data atingerii vârstei de pensionare și repararea prejudiciului moral în mărime de 7500 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 februarie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe a fost admisă parțial.

S-a constatat îngrădirea de către Casa Națională de Asigurări Sociale a dreptului lui Străisteanu Gheorghe la pensie.

S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr. 186 din 30 noiembrie 2016 privind refuzul stabilirii pensiei de deputat în Parlament lui Străisteanu Gheorghe.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în vechimea de muncă perioada aflării lui Străisteanu Gheorghe timp de 4 ani și 3 luni în detenție ilegală în Penitenciarul nr. 13 din municipiul Chișinău.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să perfecteze actele necesare pentru stabilirea pensiei de deputat în Parlament lui Străisteanu Gheorghe.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Străisteanu Gheorghe pensia de deputat în Parlament începînd cu 13 noiembrie 2016.

În rest, acțiunea înaintată de Străisteanu Gheorghe a fost respinsă.

La 10 februarie 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 februarie 2017.

La 27 februarie 2017 Străisteanu Gheorghe a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 februarie 2017.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 03 februarie 2017 în partea admiterii acțiunii și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, a fost respins apelul declarat de Străisteanu Gheorghe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la calcularea stagiului de cotizare pot fi incluse doar perioadele contributive, prevăzute exhaustiv de art. 5 alin. (2) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, în vigoare pînă la 31 decembrie 2016, iar la caz, perioada de timp în care Străisteanu Gheorghe a fost deținut în penitenciar nu poate fi inclusă în stagiul de cotizare.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 februarie 2013, Străisteanu Gheorghe a fost recompensat deja odată material și moral pentru faptul că a fost deținut ilegal în Penitenciarul nr. 13.

Mai mult, instanța de apel a invocat că la momentul reținerii (anul 2005) și plasării acestuia în penitenciar, Străisteanu Gheorghe nu desfășura activitate în câmpul muncii și nu realiza venituri, și prin urmare, prin decizia Curții Supreme de Justiție invocată supra, au fost respinse pretențiile lui Străisteanu Gheorghe cu privire la încasarea salariului ratat și dobânzii de întârziere a achitării salariului pentru perioada deținerii ilegale în Penitenciarul nr. 13.

În partea ce ține de repararea prejudiciului moral, instanța de apel a reținut că deoarece pretențiile privind constatarea încălcării dreptului la pensie au fost respinse, a considerat neîntemeiată și neprobată cerința cu privire la repararea prejudiciului moral.

La 15 noiembrie 2017, Străisteanu Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017 și deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziilor contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie casată hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral.

Recurentul Străisteanu Gheorghe, în motivarea recursului a menționat că în perioada 16 iunie 1998-20 martie 2001 a activat în calitate de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în funcția de secretar al Comisiei Parlamentare pentru Asigurarea Ordinii Publice și Securitatea Statului.

Menționează că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 390 din Codul de procedură penală, care prevede că sentința de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului, deoarece reabilitarea face să înceteze decăderile și interdicțiile, precum și în capacitățile rezultate din condamnare.

Totodată, reiterează că izolarea sa de societate și crearea condițiilor de imposibilitatea de a munci și de a-și realiza stagiul necesar pentru stabilirea pensiei s-a datorat faptului condamnării sale ilegale și deținerii în penitenciar.

Prin urmare, consideră că limitarea sa de către instituțiile statului de a beneficia de dreptul la pensie pentru motive care nu sunt imputabile sale, constituie o ingerință nejustificată a statului în dreptul prevăzut de art. 1 Protocolul Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Or, în practica Curții Europene a Drepturilor Omului a fost statuat că dreptul la pensie poate fi asimilat, în anumite condiții, unui drept de proprietate (*Azinas v. Grecia*).

Invocă faptul că a fost lipsit de posibilitatea de a desfășura activitate retribuită pe parcursul deținerii sale în penitenciar, contrar voinței sale, ilegal.

Astfel, consideră că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

La 05 februarie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință la recursul înaintat de Străisteanu Gheorghe, solicitând de a fi declarat inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 17 octombrie 2017 și decizia suplimentară la 24 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 15 noiembrie 2017, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Străisteanu Gheorghe, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Străisteanu Gheorghe.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valeriu Doagă

judecători

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari